

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3237/2017. (X. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.IV.37.796/2017/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § a) pontja alapján.
- [2] Az indítványozó a Kúria Kvk.IV.37.796/2017/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvényben biztosított több alapjogát.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz előzményeként a Fővárosi Választási Bizottság (a továbbiakban: FVB) a 3/2016. (XII. 7.) FVB számú határozatával hitelesítette a területi népszavazási kezdeményezés szervezője által 2016. december 2-án személyesen benyújtott azon aláírásgyűjtő ívet, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Budapest Főváros Önkormányzata vonja vissza a 2024. évi nyári olimpiai és paralimpiai játékok megrendezésére irányuló pályázatát?”
- [4] A Kúria a 3/2016. (XII. 7.) FVB számú határozattal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Knk. IV.38.204/2016/2. számú határozatával érdemi vizsgálat nélkül elutasította a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 1. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 224. § (5) bekezdése alapján.
- [5] Az aláírásgyűjtés befejezését követően az 1093/2017. (II. 22.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) 3. pontja akként rendelkezett, hogy a Kormány felkéri a Fővárosi Közgyűlést és a Magyar Olimpiai Bizottság elnökét, hogy az Olimpia megrendezésére vonatkozó pályázatot vonja vissza.
- [6] 2017. március 1-jén a Fővárosi Közgyűlés a 212/2017. (III. 1.) Főv. Kgy. határozatával úgy döntött, hogy a 2024. évi nyári olimpiai és paralimpiai játékok megrendezésének jogára való pályázásról szóló 774/2015. (VI. 23.) Főv. Kgy. határozatát hatályon kívül helyezi és a Magyar Olimpiai Bizottsággal közösen visszavonja pályázatát.
- [7] Ezt követően az FVB a 6/2017. (III. 7.) FVB számú határozatával megállapította, hogy a 3/2016. (XII. 7.) FVB számú határozatával hitelesített kérdés fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés támogatására gyűjtött, az FVB által ellenőrzött érvényes aláírások száma: 151.239.
- [8] A Kúria a Kvk.V.37.244/2017/3. számú végzésével – részben eltérő indokolással – helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 3/2017. (III. 17.) számú határozatát, amely megállapította, hogy a kérdés fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés támogatására gyűjtött érvényes aláírások száma legalább 139.196, vagyis a népszavazás elrendeléséhez szükséges aláírások összegyűltek.
- [9] Mindezen előzmények után a Fővárosi Közgyűlés a 235/2017. (IV. 5.) Főv. Kgy. határozatával úgy döntött, hogy az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Budapest Főváros Önkormányzata vonja vissza a 2024. évi nyári olimpiai és paralimpiai játékok megrendezésére irányuló pályázatát?” kérdésről szóló fővárosi szintű helyi népszavazást – tekintettel arra, hogy a népszavazással elérni kívánt cél már teljes mértékben megvalósult – nem rendeli el.
- [10] Egy magánszemély kérelmező az Nsztv. 58. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a 235/2017. (IV. 5.) Főv. Kgy. határozattal szemben, amelyben elsődlegesen annak megsemmisítését, másodlagosan eltérő indokok alapján történő helybenhagyását kezdeményezte.
- [11] A Kúria Kpkf.IV.37.347/2017/3. számú végzésével helybenhagyta a 235/2017. (IV. 5.) Főv. Kgy. határozatot.

- [12] 3. Az indítványozó – aki egyben jelen ügy indítványozója is – egy másik indítványozóval (a továbbiakban együtt: kérelmezők) közösen a Kúriánál 2017. augusztus 7-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria Kpkf. IV.37.347/2017/3. számú végzésével szemben.
- [13] Az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság IV/1657/2017. ügyszámon érkezett, majd az Alkotmánybíróság főtitkára hiánypótlási felhívást intézett az indítványozó jogi képviselőjéhez. A hiánypótlási felhívásra a válasz még nem érkezett meg, az eljárás az Alkotmánybíróság előtt folyamatban van.
- [14] 4. A kérelmezők a Kúriánál benyújtott alkotmányjogi panasszal párhuzamosan az FVB-hez is eljuttatták alkotmányjogi panaszukat. Az FVB elnöke 2017. augusztus 9. napján kelt FPH71/2-51/2017. számú válaszlevelében az Abtv. 53. § (2) bekezdésére hivatkozva a kérelmezőkkel közölte, hogy az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz címezve az első fokon eljáró bírósághoz kell benyújtani. Az FVB elnöke arról is tájékoztatta a kérelmezőket, hogy az iratokból megállapítható volt annak ténye, hogy az alkotmányjogi panaszt a Kúriához is benyújtották. Az FVB elnöke mindezek alapján arról tájékoztatta a kérelmezőket, hogy az iratokat az FVB az Alkotmánybíróság részére nem továbbítja. A kérelmezők ismételten kérték az alkotmányjogi panasz továbbítását az Alkotmánybíróság részére. Az FVB elnöke 2017. augusztus 25. napján kelt FPH71/2-53/2017. számú levelében kifejtette, hogy a választási bizottságnak az alkotmányjogi panasz továbbítását illetően nincs feladata és hatásköre.
- [15] A kérelmezők 2017. szeptember 11-én az NVB-hez fordultak a választási szerv hallgatása miatt. Az NVB a 104/2017. számú határozatában (a továbbiakban: NVB határozat) a választási szerv hallgatása miatt benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Megállapította, hogy sem a Ve., sem az Nsztv. rendelkezései nem teremtenek hatáskört a választási szerveknek, ezen belül is a választási bizottságoknak a Kúria és a Fővárosi Közgyűlés határozatával szembeni alkotmányjogi panaszok az Alkotmánybíróság részére való felterjesztésére. Azt is rögzítette, hogy a kérelmezők kizárólag a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás választási eljárási alapelvének sérelmét jelölték meg jogsértésként, vagyis sem a Ve., sem az Nsztv. tételes rendelkezéseire nem utaltak, mely alapján az FVB, illetve annak elnöke jogsértése vagy mulasztása megállapítható lenne.
- [16] Az NVB megállapította azt is, hogy a kérelmezők jogorvoslati kérelme elkésett. A jogorvoslati kérelem 2017. szeptember 11-én érkezett meg az NVB-hez, holott annak legkésőbb 2017. szeptember 8-án 16 óráig meg kellett volna érkeznie. A kifogás ezért ebből az okból is alkalmatlan volt az érdemi vizsgálatra.
- [17] Ezt követően az indítványozó fordult felülvizsgálati kérelemmel a Kúriához. Előadta, hogy az NVB határozatot jogszabálysértőnek tartja. Állította, hogy az NVB tévesen minősítette beadványát választási szerv hallgatása elleni kifogásnak, mivel nem kifogást, hanem a Ve. 242. §-a alapján választási szerv hallgatása elleni jogorvoslatot nyújtott be. A Ve. ezen jogorvoslati kérelem előterjesztésére nem állapít meg határidőt és az elbírálásra vonatkozó feltételeket sem. A kérelmező szerint a Ve. 242. §-ában szabályozottak nem esnek egy tekintet alá a kifogással, hanem önálló jogorvoslatnak minősíthetők.
- [18] Az indítványozó az Alaptörvény több rendelkezésére is hivatkozott. Azt is előadta, hogy álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz felterjesztéséhez nincs szükség külön hatásköri szabályra.
- [19] A Kúria Kvk.IV.37.796/2017/3. számú végzésével az NVB határozatot helybenhagyta. A Kúria végzése indoklásában rámutatott, hogy az NVB helytállóan értelmezte azt, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmének három napon belül – legkésőbb 2017. szeptember 8-án 16 óráig – meg kellett volna érkezni. Helyesen alkalmazta az NVB a Ve. 209. § (1) bekezdését az ügyben. A Ve. 242. § (2) bekezdése a jogorvoslati folyamatban a választási szerv hallgatásához kapcsolódva is a kifogás fogalmát használja három napos elbírálási határidővel, tehát a választási szerv hallgatása miatti eljárás során a kifogás jogintézménye ismert. A kifogás értelemszerűen jogorvoslat, a Ve. XII. fejezete – amelyben a kifogás előterjesztésére vonatkozó 209. § (1) bekezdése is megtalálható – „A jogorvoslat” fejezetcímet viseli. Tehát a választási szerv hallgatása elleni jogorvoslat és a választási szerv hallgatása elleni kifogás fogalmak között nincs tartalmi különbség. Azt is leszögezte a Kúria, hogy a választási eljárás során nincs olyan jogorvoslat, amelynek benyújtására és elbírálására a Ve. – vagy népszavazási eljárás során az Nsztv. – nem állapít meg határidőket.
- [20] A Kúria felidézte az Abtv. 53. § (2) bekezdését, ami egyértelműen úgy szabályoz, hogy az alkotmányjogi panaszt az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [21] 5. Az indítványozó a Kúria Kvk.IV.37.796/2017/3. számú végzésével szemben is alkotmányjogi panasszal fordult – a Kúria útján eljárva – az Alkotmánybírósághoz.

- [22] Álláspontja szerint az NVB határozata és az azt helybenhagyó kúriai végzés sérti az Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdésében foglalt helyi népszavazáshoz való jogát, mert az FVB elnöke alaptörvény-ellenesen megakadályozta mulasztásával, hogy az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybírósághoz kerülhessen.
- [23] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított érdemi és hatékony jogorvoslathoz való jogát azért véli sérülni, mert álláspontja szerint egyrészt az FVB-nek határozati döntést kellett volna hoznia az alkotmányjogi panasz továbbításának megtagadásáról, amely döntés ellen a fellebbezési lehetőséget biztosítani kellett volna; másrészt az FVB mulasztása elleni jogorvoslati kérelmét az NVB nem utasíthatta volna el érdemi vizsgálattal nélkül.
- [24] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes és pártatlan bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét is állította, arra való hivatkozással, hogy a Kúria indokolása szelektív, nem végezte el teljes körűen az indítványozó valamennyi érvének elbírálását.
- [25] Az indítványozó azt is kérte alkotmányjogi panaszában, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg alkotmányos követelményt arra vonatkozóan, hogy a hatóságokhoz az Alkotmánybíróságnak címezve benyújtott beadványokat, indítványokat a hatóságnak – az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt – nem részrehajló, tisztességes és időszerű eljárásra tekintettel az Alkotmánybírósághoz kell továbbítania.
- [26] 6. Az alkotmányjogi panaszok benyújtásának rendjét az Abtv. szabályozza. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében – a jogbiztonság követelményét is szem előtt tartva – az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani. Amely ügyek esetében a bírósági szakasz egyfokú, ott értelemszerűen az egyedüliként eljáró bíróságnál kell ezt megtenni.
- [27] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem indokolt ezen szabályozás Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálata, különösen annak tudatában, hogy maga az indítványozó a Kúriánál is benyújtotta az FVB-től továbbítani várt alkotmányjogi panaszt.
- [28] 7. Az Abtv. 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafoyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti.
- [29] Az Ügyrend 67. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Abtv. 59. §-a alapján végzésben megszüntetheti az eljárást a nyilvánvalóan okafoyottá váló ügyek esetén, a (2) bekezdés pedig példálózó felsorolását adja, hogy mely esetekben válik az indítvány okafoyottá.
- [30] Az Ügyrend 67. § (2) bekezdés e) pontja kimondja, hogy okafoyottá válik az indítvány különösen, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn, illetve az indítvány egyéb okból tárgytalanná vált.
- [31] Az indítványozó lényegében azt tekintette alaptörvény-ellenesnek, hogy az FVB elnöke a Kúria Kpkf.IV.37.347/2017/3. számú végzésével szemben készített alkotmányjogi panaszát nem küldte meg az Alkotmánybíróság részére. Jelen indítványának további részei, illetve az alkotmányos követelmény megállapítására irányuló kérelme is ezen a vélt jogsérelmen alapulnak.
- [32] Tekintettel azonban arra, hogy az indítványozó által a Kúria Kpkf.IV.37.347/2017/3. számú végzésével szemben 2017. augusztus 7-én benyújtott alkotmányjogi panasz tárgyában az eljárás folyamatban van, a jelen alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás folytatására okot adó körülmény nem áll fenn.
- [33] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 67. § (2) bekezdés e) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 59. §-ára az alkotmányjogi panasz alapján indult eljárást megszüntette.

Budapest, 2017. szeptember 28.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1841/2017.

